

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 6 kwietnia 2022 r.

Poz. 1860

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-N.4131.135.16.2022.AS WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 5 kwietnia 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559)

stwierdzam nieważność

§ 2 we fragmencie „w tym opinii lekarza w formie zaświadczenia o zalecanych usługach opiekuńczych lub wskazaniach do specjalistycznych usług opiekuńczych” uchwały nr LV/542/2022 Rady Gminy Świdnica z dnia 24 lutego 2022 r. sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków zwolnienia z opłat jak również trybu ich pobierania.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 lutego 2022 r. Rada Gminy Świdnica działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268) podjęła uchwałę nr LV/542/2022 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 3 marca 2022 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 2 we fragmencie „w tym opinii lekarza w formie zaświadczenia o zalecanych usługach opiekuńczych lub wskazaniach do specjalistycznych usług opiekuńczych” z istotnym naruszeniem art. 50 ust. 6 w związku z art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej i § 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Zgodnie z § 2 uchwały: zakres i wymiar godzin usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalany jest indywidualnie w oparciu o ocenę sytuacji życiowej, w tym potrzeb świadczeniobiorcy, ocenę możliwości zapewnienia pomocy i opieki ze strony rodziny, w tym wspólnie niezamieszkujących małżonka, wstępnych i zstępnych oraz dokumentację potwierdzającą sytuację zdrowotną świadczeniobiorcy, w tym opinię lekarza w formie zaświadczenia o zalecanych usługach opiekuńczych lub wskazaniach do specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Zdaniem Organu Nadzoru

rada gminy nie ma upoważnienia do rozstrzygnięcia kwestii, kiedy do przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych jest niezbędne zaświadczenie lekarskie, gdyż ta problematyka została już uregulowana w przepisach wyższego rzędu. Zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej: usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z regulacji powyższej wynika, iż posiadanie zalecenia lekarskiego jest niezbędne jedynie przy ubieganiu się o świadczenie jednego konkretnego rodzaju usługi, a mianowicie pielęgnacji. W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych ich rodzaje zostały określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W § 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia przewidziano rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.) zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii. Wykładnia tego przepisu wskazuje, że jest to jedyny rodzaj specjalistycznych usług, które powinny być przyznawane obligatoryjnie we współpracy z lekarzem bądź specjalistą z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii.

Przy tym należy wskazać, że do specjalistycznych usług opiekuńczych została zaliczona między innymi pomoc mieszkaniowa, w tym:

- a) w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,
- b) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,
- c) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu; (§ 2 pkt 4 rozporządzenia).

W ocenie Organu Nadzoru wymóg aby oceny tego rodzaju potrzeb świadczeniobiorcy poprzez wydanie zaświadczenia dokonał lekarz, a nie np. pracownik socjalny, jest w praktyce nie do realizacji. Lekarz nie ma tu bowiem oceniać stanu zdrowia pacjenta, tylko jego aktualną sytuację życiową oraz relacje z otoczeniem, do czego oczywiście nie ma ani kompetencji ani odpowiednich narzędzi.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru - Wojewody Dolnośląskiego. Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski:
Jarosław Obremski